

KURIER Wileński

ŚRODA, 16 WRZESNIA 1992 R.

Nr 181 (11950)

15 września w dalszym ciągu obradowała sesja Rady Najwyższej. Poranne posiedzenie plenarne zgali przewodniczący Rady Najwyższej Vytautas Landsbergis.

Najpierw przeprowadzono wybory zastępców starosty Rady Najwyższej. Podobnie, jak na poprzedniej sesji, na zastępców zostali wybrani deputowani L. Andriekienė i C. Jurėnas.

Następnie deputowany E. Genzelis przedstawił program pracy sesji RN. Omówiony na wczorajszym posiedzeniu Prezydium Rady Najwyższej i rząd, jak też we frakcjach Rady Najwyższej program został zatwierdzony bez większej dyskusji. Posiedzenia plenarne tej sesji mają się odbyć 16, 17, 22 i 24 września, jak też 6, 7 i 22 października.

Rada Najwyższa uchwaliła ustawę o bankructwie i o zaskarżeniu o zaskarżeniu. Ma ona na celu polepszenie konkurencji między przedsiębiorcami, zamknięcie drogi przed producentami-monopolistami do nadzoru, stworzenie warunków dla konsumentów nabywania wyrobów po jak najniższych cenach.

Przyjęto również ustawę o bankructwie przedsiębiorstw, regulującą stosunki, jakie układały się w podnoszeniu i rozpatrywaniu spraw bankructwa przedsiębiorstw oraz reorganizacji procedur dotyczących

W PARLAMENCIE

REPUBLIKI

bankructwa. Przyjęto uchwałę w sprawie trybu uprawnoczenia się tych ustaw.

Po pierwszym czytaniu zaaprobowano projekt ustawy „O zmianach ustawy Republiki Litewskiej o wstępnej prywatyzacji majątku państwowego”.

Przystąpiono do dyskusji nad projektem ustawy „O nowelizacji i uzupełnieniu niektórych artykułów ustawy Republiki Litewskiej o referendum”.

Deputowany E. Petrovas przedstawił do trzeciego czytania i głosowania projekt ustawy „O przedłużeniu bezpośredniego zarządzania w osiedlu Sniečkus w rejonie ignaliskim”. Nad kwestią tą odbyła się dyskusja.

(ELTA)

W Wilnie otwarto siedzibę Światowej Wspólnoty Litwinów

WILNO (ELTA). 15 września w trzech gmachach Rady Najwyższej Republiki Litewskiej przy ul. Gijumy nastąpiło uroczyste otwarcie siedziby Światowej Wspólnoty Litwinów.

Burmistrz litewski muzyka kantonu. Na otwarcie nowej placówki schodziła się górze — deputowani do Rady Najwyższej, członkowie rządu, przedstawiciele społeczeństwa. Nową placówką kierować i będzie nią kierował dr Petras Lukoševičius.

Zastępcą go pani Irena Lukoševičienė. W siedzibie Światowej Wspólnoty Litwinów w Wilnie jest doniośle wyrażeniem w życiu wewnętrznym. Głównym celem centralnych wspólnot jest rozwijanie

— wychodzący mogli lepiej reprezentować na nowo potrzeby Litwy, cywilizacji Litwa udzielała pomocy

cywilizacji świata. Tylko pracując podziwiał szerzej otworzyć drzwi, a ponadto na świat, zalewając i, co najważniejsze, wyrażać swemu narodowi, przywrócić się odległymi nauko-

wymi i gospodarczymi, powie-
dziła ona.

L. Lukoševičienė przekazała słowa przewodniczącego zarządu Światowej Wspólnoty Litwinów Broniusa Nainisa, że dokonując otwarcia tej placówki pod tym samym dachem z Radą Najwyższą Litwy mi, litewscy wychodzący oraz mieszkańcy Litwy robi my zapewne największy krok na drodze zbliżenia.

Głos zabrał przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej Vytautas Landsbergis. Wyraził on radość, że szeroko rozprzeczona po świecie żywa Litwa znowu gromadzi się na swej ziemi ojczystej, w swej ojczyźnie, podziękował wychodźstwu i jego przedstawicielom, którzy tak wiele dali dla Litwy i dla wolności Litwy. Wyraził on nadzieję, że więzi te będą stałe, zorganizowane i niewypłiwie polityczne.

Z okazji otwarcia nowej placówki do zgromadzonych przemówił arcybiskup wileński Audrius Bakšis, premier Republiki Litewskiej Aleksandras Abišala.

Arcybiskup Audrius Bakšis dokonał poświęcenia lokalu siedziby.

Pomoc ze Wspólnoty Europejskiej

WILNO, 14 września (ELTA). Przewodniczący Rady Najwyższej Republiki Litewskiej V. Landsbergis przyjął przedstawicieli Wspólnoty Europejskiej Derka

Programu Phare zasadniczo jest przeznaczony rozwojowi gospodarczemu. Obejmuje on pomoc

techniczną, zasilił i kredyty na stworzenie infrastruktury, dostarczenie urządzeń, a także operatywną pomoc, zwłaszcza żywnościową. W rozmowie wyjaśniane były różne aspekty tego programu, omówiono skuteczniejsze sposoby jego wykorzystania.

Posiedzenie rządu

W poniedziałek rząd przeprowadził swe posiedzenie w Ministerstwie Komunikacji. W informacji na temat perspektyw rozwoju transportu Litwy minister Jonas Biržiškis odnotował, że efektywnie korzystając z portu kłajpedzkiego, autostrad i sieci kolejowych możemy stworzyć ważne pod względem ekonomicznym korytarze tranzytowe Zachód—Wschód i Północ—Południe. Podpisano już większość umów i konwencji w sprawie swobodnej komunikacji i przewozu ładunków na trasach międzynarodowych. Litewskie statki morskie docierają dziś do dalekich portów. 37 rejsami wyruszają za granicę autokary, do pięciu krajów zachodnich lecą samoloty lotnictwa cywilnego. Zamierza się otworzyć nowe linie lotnicze do Francji i Holandii.

Są też trudne do rozwiązania sprawy. Zdaniem ministra, niepokoj przestawia kole litewska. Są odcinki, na których pociągi zmuszane są ograniczać szybkość do 40 km na godzinę. Dotacja państwowa ledwie utrzymuje koleję przy życiu, a z braku szyn i podkładów rocznie remontuje się zaledwie 3 km kolei. Bardzo sfałgowane są wagony. Coraz większy nieład panuje na stacjach kolejowych i w pociągach.

Nieco lepsza jest sytuacja w morskiej flocie handlowej. Jednak nie ma możliwości bardziej racjonalnego wykorzystania potężnych promów morskich dla przewozów międzynarodowych. Zdaniem ministra, po sprzedaży jednego z nich dąży się zakupić dobry statek pasażerski. Jak na razie nierenowna jest i duża flota rybacka.

Na posiedzeniu zanalizowano stan wszystkich gałęzi transportu oraz perspektywy ich rozwoju. Wymieniono poglądy na temat reformy ekonomicznej systemu komunikacji; przedstawiano go na tory rynkowe, gemonopolizacji infrastruktury i prywatyzacji. Powzięto uchwały w sprawie sytuacji prawnej portu mo-

skiego w Kłajpedzie — projekt jego modernizacji jest już w toku przygotowania — nadano mu status państwowego portu morskiego Litwy. Rząd uwzględnił prośbę Ministerstwa Komunikacji o udzielenie pomocy finansowej stoczni „Baltija”, która zamierza przystąpić do budowy uniwersalnych statków. Zaproponowano grupę roboczą, która zlecono rozstrzygnięcie kwestii szkolenia specjalistów lotnictwa, kolejnictwa, transportu morskiego. Na posiedzeniu zatwierdzono przepisy wydawania licencji oraz tymczasowy statut kolei litewskich, powzięto inne decyzje w sprawie poprawy systemów komunikacyjnych. A za razem premier Aleksandras Abišala podkreślił, iż Ministerstwo Komunikacji bez pośrednictwa powinno rozstrzygać niektóre kwestie zaopatrzenia w zasoby materiałowe. W związku z brakiem porządku, sprytu komercyjnego, a nawet ignorowaniem interesów państwowych wiele zarzutów premier wyraził pod adresem dyrektora generalnego „Lietuvos Avialinijos”.

(ELTA)

PARTIA DEMOKRATYCZNA PRZYGOTOWUJE SIĘ DO WYBORÓW

W wtycznych programu wyborczego, ogłoszonego przez Litewską Partię Demokratyczną za sprawę priorytetową uznano państwowość — odbudowę, ugruntowanie, obronę państwa, rekonstrukcję struktur władzy. Osobny rozdział stanowią sprawy gospodarcze — rynek, powrót do normalnej gospodarki, po trzecie — różne problemy społeczne, sposoby i możliwości ich rozwiązania. O programie wyborczym partii 14 września na briefingu w Radzie Najwyższej szerzej opowiedział przewodniczący Rady Litewskiej Partii Demokratycznej, deputowany do RN Saulius Pečiulinas, zastępca przewodniczącego Rady Petras Miškinis oraz przewodniczący kołowieńskiego oddziału tej partii Primas Norėika.

Jeśli nie zachowamy państwa, nie zapewnimy jego normalnej egzystencji, to o jakiej własnej gospodarce może być mowa? Jeśli nie będziemy mieli własnej mocnej gospodarki, to jakiej pomocy społecznej udzielimy swym obywatelom? — pytali rozmówcy. Przewodniczący rady partijnej powiedział, że w walce wyborczej Partia Demokratyczna jednoczy się z Partią Chrześcijańsko-Demokratyczną oraz Związkiem Węziół Politycznych i Zesłańców. Na wspólną listę np. wpisało się jeszcze kilka mniejszych organizacji.

Rzetelność i wierność Litwie — oto główne hasła mówili dziennikarzom kierownicy Partii Demokratycznej.

(ELTA)

Swojej ziemi nie trzeba szukać w Wilnie

Pracownicy Litewskiego Archiwum Państwowego rejonowym służbom rolnym przesyłały już kopie wszystkich posiadanych tu dokumentów. Zdawało się, że teraz wszystkie kwestie zwrotu ziemi miałyby być rozstrzygnięte w samych gminach. Niestety, do archiwum w dalszym ciągu z różnymi problemami zwracają się ludzie.

O skomentowaniu aktualnej sytuacji kon. ELTA Dainius Rytčinas poprosił dyrektora tego archiwum Alfonsa Piliponisa.

— Ludzie bez potrzeby kierowali się do Wilna. Jest to opieszałość specjalistów niektórych służb reformy rolnej. Nie powinni tak czynić. Po głębszej analizie pracy służb rolnych rejonów birżańskiego, mariampolskiego, rokiskiego, prienajskiego oraz niektórych innych stało się jasne, że aż połowa wszystkich problemów z latwością dąłoby

się rozstrzygnąć na miejscu. Jak się okazuje, częstokroć dokumenty znajdujące się w gminnych służbach rolnych zwyżają nie są czytane, podają się najłatwiejszą drogą, radzi się szukać własnej ziemi w Wilnie...

Niedawno Ministerstwo Rolnictwa raz jeszcze zobowiązało rejonowe służby reformy rolnej do przyjęcia ok obywateli wszystkich podań w sprawie dokumentów niezbędnych do reparywacji ziemi. Nasze archiwum bezpośrednio obywateli nie przyjmuje. Obecnie zgromadziło się tu około 170 tys. nie rozpatrzonech podań.

Jak wiadomo, (termin składania podań w sprawie reparywacji ziemi upłynął 31 maja br. Niemniej podania obywateli w sprawie odszkodowania potrubnych dokumentów mają być przyjęte i ponownie rozpatrzone.

Czy droższa ziemia w mieście?

Szanowna redakcjo. Wiosną bieżącego roku złożyłam podanie na wykup parceli w mieście obok swego domu. Dotychczas jej nie wykupiłam, a ostatnio doszły słuchy, że jakoby ziemia w mieście zdrożała. Czy to prawda.

K. SYMONOWICZ

O odpowiedź poprosiliśmy kierownika służby regulacji nieruchomości m. Wilna Algimantasa Gasilonisa.

— Chciałbym uspokoić Czytelniczke (i wszystkich innych zainteresowanych), którzy zdążyli złożyć podanie do 30 maja br., że są to niczym nie uzasadnione pogłoski. Tym niemniej muszę oni poproszyć, gdyż termin opłaty (gotówka) upływa z dniem 1 października. A więc, powinni się oni zwrócić do swych starostów, gdzie na miejscu mogą się zapoznać z kosztorysem parceli i jak najszybciej wpłacić pieniądze.

Mam tu o tych, kto zdążył zrobić do 1 października. Jakże będą ceny późnie, jeszcze nie wiemy.

Do redakcji „Kuriera Wileńskiego” OSIĄDNIENIE

W związku z publikacją „Kuriera Wileńskiego” od 15 września br. w artykule J. Szostakowskiego „Przymarki do walki o głosy” oświadczam, że nie bra-

łem udziału w II zjeździe Wspólnoty Litwy Wschodniej i nie jest prawdą, że będę kandydował na posła do Sejmu Litwy z ramienia tej organizacji.

Jednocześnie pragnę oświadczyć, że owym będę kandydował w wyborach do Sejmu z ramienia Chrześcijańsko-Demokratycznej Partii Litwy.

Doc. Medard CZOBOT

JAPONIA ODRZUCA
SPOTKANIE

TOKIO, 15 września (Reuter) — ELTA. MSZ Japonii odrzuciło wszelką możliwość spotkania premiera K. Miyazawy z prezydentem Rosji B. Jelowym w połowie listopada oraz omówienia przewlekłego sporu terytorialnego.

Wicepremier Rosji M. Potioranin w poniedziałek oświadczył agencji „Interfax” w Moskwie, iż Jelowy, który w ubiegłym tygodniu odrzucił swą oficjalną wizytę do Japonii, mógłby spotkać się z Miyazawą na Okinawie przed udaniem się do Korei Południowej.

„Nie możemy uznać tej propozycji za odpowiednią, zanim MSZ Rosji nie rozpoznałoby jej poprzez oficjalne kanały dyplomatyczne” — oświadczył jedno ze źródeł MSZ Japonii gazecie „Yomiuri Shimbun”.

Agencja „Kyodo” poinformowała, że Potioranin powiedział o tym bez konsultacji z rządem Japonii.

OSTATNIE POSIEDZENIE RN ESTONII

TALLIN, 15 września (ETA — ELTA). Rada Najwyższa Republiki Estońskiej w poniedziałek przeprowadziła swe ostatnie, 82 posiedzenie.

Przewodniczący RN Arnold Riuteli podziękował deputowanym za dokonaną pracę. „Rada Najwyższa przeżyła różne trudności rozwoju naszego społeczeństwa. Niekiedy prześcigaliś-

my oczekiwania społeczności, niekiedy pozostawaliśmy od nich w tyle. Każdy z nas może kiedyś opowiedzieć swym dzieciom i wnukom, co zostało przez ten czas zrobione — powiedział A. Riuteli. — Tych ponad dwu lat już nie da się uciąć ani lepszymi, ani gorszymi, stanowią one część historii naszej i Estonii”.

BIALORUS SZUKA DOSTAWCÓW ROPY

MIŃSK, 15 września (RIA — ELTA). Po wprowadzeniu przez Rosję wolnych cen na zasoby energetyczne, białoruskim użytkownikom produkty ropy naftowej podrożały ośmiokrotnie. Jak poinformowali korespondenci RIA specjaliści, jedna tona surowej ropy kosztować będzie 24 tys. rubli, a część zużycia energii w kosztach własnych produkcji zwiększy się co najmniej czterokrotnie. Taryfy energii elektrycznej w przemyśle sięgają

15 rb. za 1 kWh.

W związku z tym, że wydobycie ropy na Syberii nieuchronnie się zmniejsza i w przyszłym roku zaledwie sprostą ona potrzebom samej Rosji, Białoruś intensywnie poszukuje nowych dostawców ropy. Przede wszystkim są to Arabia Saudyjska i Kuwejt. Za zgodą Polski rząd republiki zamierza również na warunkach ulgowych korzystać z portów polskich do transportu ropy.

W DANII OFERUJE SIĘ DO SPRZEDAŻY
JACHT E. HONECKERA

BONN (ITAR—TASS—ELTA). Przebywający obecnie w berlińskim więzieniu były przywódca NRD E. Honecker w przeszłości lubił dobre życie. Jak pisze gazeta „Welt”, w Kopenhadze oferuje się do sprzedaży luksusowy jacht, którym sześ-

ci „pierwszego na ziemi niemieckiej państwa robotników i chłopów” wozili swoich gości i bliskich. Poprzedzając nadzorcą w Berlinie jacht zakupił szwedzki makler okrętowy J. Kongstad, teraz zaś szuka innego nabywcy za 2,5 mln dolarów.

KGB NIE ZNAŁ ADRESU M. BEGINA

NOWY JORK, 14 września (ITAR—TASS—ELTA). Były KGB w 1989 r. wysłał M. Beginowi list z informacją, że został on zrehabilitowany. Podatą w niedzielę agencja AP z Jerolimy. List wysłany został pod czterema różnymi adresami... na Litwie, ale każdorazowo powracał z adnotacją: „Adresat nieznany”. Chodzi o to, że M. Begin w latach 1940–41 rzeczywiście więziony był na Litwie za działalność antyradycką, przenosił się do Palestyny mniej więcej przed

połwieciem i aż do rehabilitacji nieustannie osądzonych osób zdawał się pobyć premierem Izraela. Gdy jego akta wyjęte zostały z archiwów, był on już znany na całym świecie jako laureat Pokojowej Nagrody Nobla. Z listem adresata nie „znaleziono” cze. ku na 4 tys rubli, wysłanego M. Beginowi jako rekompensatę za straty moralne. Niestety, byłemu premierowi nigdy już nie będzie sądzone dowiedzieć się, że został zrehabilitowany — M. Begin zmarł w marcu br. w wieku 79 lat.

SPOTKANIE PREMIERÓW

13 bm. w Rudawie (Kotlina Kłodzka) odbyło się nieoficjalne spotkanie H. Suchockiej z premierem Czech — V. Klausem. Głównym jego celem było poznanie się wzajemnie oraz wymiana informacji na temat aktualnej sytuacji w obu krajach. H. Suchocka oświadczyła, że Polska uznaje rozpad CSFR za sprawę przesądzoną i będzie prowadzić zrównoważoną politykę zarówno wobec Czech jak i Słowacji. Obie strony postanowiły zdyktować współpracę przyczyniającą i uregulować sprawę przejść granicznych. Wiele uwagi poświęcono utworzeniu strefy wolnego handlu i wolnych obszarów celnich. Obaj premierzy wypowiedzieli się za pogłębieniem współpracy regionalnej, bazując na trójkącie wyzehradskim.

H. SUCHOCKA
W KRAKOWIE

12 bm. H. Suchocka przebywała w Krakowie, gdzie spotkała się z nauczycielami, rektorem UJ, działaczami UD oraz z kilkoma tysiącami mieszkańców miasta. Przemawiając do krakowian pan premier powiedziała m.in.: „W 1989 r. nie było burzenia bastionów. Zmiana ustroju dokonała się spokojnie. Na szczęście odbyło się bez przelewów krwi i demontażu struktury państwa. Wiele mi podoba się formuła „okrągłego stołu”. Gdy jednak patrzmy dziś na Bałkany i dawny związek Radziecki to pozostaje dziękować Bogu, że w Polsce zmiana ustroju dokonała się właśnie w taki sposób”. H. Suchocka wskazywała na znaczenie przemian dokonanych w ciągu minionych trzech lat. „Chociaż martwił bezrobocie — stwierdziła — nie wolno negować faktu, że stworzone zostały fundamenty zdrowej gospodarki, że społeczeństwo odzyskało wolność”. Pani premier przyznała, że popełniono błędy, ale wiele z nich było nie do uniknięcia na pionierskim szlaku. Stwierdziła istnienie wielkich trudności gospodarczych w kraju, m.in. związanych z rozpadem UW (problem zakładów zbrojeniowych). H. Suchocka powiedziała, że ich rozwiązanie „nie przyniesie ani protest, ani powrót do przestopnia, lecz jedynie poszukiwanie nowych możliwości”. Pani premier oświadczyła, że „związek będzie rozmawiał ze związkami zawodowymi, z reprezentantami pracowników i pracodawców. Ale nie po to mamy demokrację, abyśmy musieli się bać anarchii”. „Demokracja nie oznacza — dodała — że każde stanowisko jest słuszne, każde zdanie musi być spełnione i każdy środek jest dobry do osiągnięcia celu. Nie chciałabym przyznaczyć się do budowania Polski, w której racją na ten, kto ma silniejsze

lokie”. W czasie spotkania z nauczycielami H. Suchocka powiedziała, że rząd nie ustąpi z daniami strajkujących w FSM w Tychach.

NASTROJE CORAZ
POSPĘJNIEJSZE

WARSZAWA, 14 września (ITAR—TASS—ELTA). Najnowszy sondaż przeprowadzony przez COBOS wykazał, że wśród mieszkańców Polski panują coraz posępniejsze nastroje. Zaledwie 19 proc. ankietowanych oświadczyło, że „sytuacja w kraju zmienia się na lepsze”. 61 proc. respondentów miało odmienne zdanie. Przed dwoma miesiącami stosunek ten wynosił odpowiednio 22 i 59 proc.

Zaledwie 2 proc. ankietowanych warunki materialne określiło jako dobre. 78 proc. uważa, iż warunki materialne ich rodzin są złe.

JAKIE NAJSAMCZNIEJSZE
POLSKIE PIWO?

WARSZAWA, 14 września (kor. ELTA A. Degutis). W Polsce odbył się konkurs produkcji piw, w którym browary kraju zgłosiły 43 gatunki piwa. Za najlepszego producenta piwa komisja uznała browar okocimski, dobrze znany też na Litwie. W grupie słabych gatunków najgorsze piwa zwyciężyły koszańskie piwo „Brok”, mocnych i okocimskie „Eksportowe”, a w grupie piwa ciemnego — poznańska „Czarna perła” oraz okocimskie, łódzkie i wytwarzane w Tychach portery.

WYROBY TYTONIOWE
POD KONTROLĄ PAŃSTWA

WARSZAWA, 14 września (kor. ELTA A. Degutis). Polska inspekcja handlowa ustaliła, że ponad trzecia część sprzedawanych wyrobów tytoniowych na opakowaniach nie ma obowiązujących informacji o zawartości nikotyny, brak napisu ostrzegającego, że palenie szkodzi zdrowiu. Najbardziej dotyczy to importowanych wyrobów tytoniowych.

Inspekcja zapowiedziała dokładne sprawdzanie importowanych wyrobów tytoniowych.

Rozmaitości

✱ 17 lat musiała czekać pewna mieszkanka Berlina odpowiedź na swoje podanie do polozonowego muzeum pruskiej spuścizny kulturalnej. Odpowiedź, którą przygotowała administracja muzeum, została w terminie wysłana pocztą. Jednakże do adresatki nie dotarła. Tylko niedawno list administracji wrócił do muzeum z adnotacją: „Adresatka wyjechała i jej nowe miejsce zamieszkania jest nieznane”.

Pracownicy muzeum zwrócili się do urzędu pocztowego o wyjaśnienie. Poinformowano ich, że taki wypadek może całkowicie się zdarzyć. Najpewniej w urzędzie pocztowym list podczas segregowania spadł za szafę i dopiero został odnaleziony po wielu latach.

✱ Jak pisze miejsca gazeta „W. Mig”, w Nowosybirsku pojawił się pierwszy dom publiczny — to prywatne przedsiębiorstwo z panienkami, mającymi doświadczenia seksualne. Został on zarejestrowany przy

służbie znajomości i ma patent na stosowną działalność. Wszystkim chętnym oferuje się partnerki do koloru do wyboru. Cena godzinnego seansu wynosi tysiąc rubli.

✱ Najwyższy szczyt Alp — słynny Mont Blanc (4800 m) latem tego roku, jak widać, osiągnie złąrogłą sławę „góry załojczy”. Według danych z darterii francuskiej, w lipcu tego roku zgineło 16 osób i jedna zaginęła bez wieści, próbując dokonać wejścia na „białą górę”. Jeszcze 77 osób, które doznały obrażeń lub zachorowały, musiało ewakuować przy pomocy ratowników.

Wśród głównych przyczyn tragicznych skutków takich „górskich spacerów” są lawiny kamienne, śnieżne, upadki do przepaści. Jednocześnie, według opinii górskiej służby ratowniczej, w ogóle nie należy wpuścić na trasę 80 proc. pseudopielgrzymów z uwagi na stan ich sprzętu, a raczej na brak takiego lub na stan zdrowia.

✱ Kłótnia dwóch braci trwała kilka godzin, aż wreszcie jeden z nich pobiegł do kuchni po noż. Cios zadany w pierś był

śmiertelny. Jeszcze jedna utrata w rodzinie. Przecież pokłócił się o to, kto ma odziedziczyć wdowę po zmarłym jeszcze jednym bracie.

Tragedia nastąpiła za zachodu Kenii. Wąpliwie, czy wdowa, którą chciano wziąć w spadek, niczym jakiś przedmiot, będzie uciechona takim wynikiem. Przecież teraz, gdy nie ma ko mu jej dziedziczyć, życie biedaczki stanie się prawdziwym koszmarem i będzie uważana za „nieczystą”. Nie pozwoli się jej uprawiać ziemi, doć bydła, odwieść sąsiadów. Co więcej, będzie oskarżana o wszystko poczynając od choroby obcego dziecka we wsi i posuchy aż do złego stopnia, jaki w szkole otrzymał uczeń, o którego istnieniu nawet nie wie.

Co prawda, istnieje „obrzęd oczyszczenia”. Jednakże nie każda wdowa zdecyduje się na to, aby go przetrwać, waza się, że właśnie ona winna jest śmierci męża, niezależnie od tego, na jaką chorobę czy też za starości on zmarł. I żeby odsunąć od siebie oskarżenia musi spędzić noc z „człowiekiem, którego nikomu nie szkoda”. Jeżeli to mu

nie „szkodzi”, to wdowę ogłasza się za „czystą”, a zatem niewinną śmierć męża.

✱ Nizsze ceny napojów alkoholowych oraz wolny wóód piwa, wina i wódki do Szwecji pochłona... 3 tys. istnień.

Taki wniosek wyciągnął specjalista od medycyny socjalnej Sven Andreasson. Autor uważa, iż istnieje bezpośrednia łączność między cenami napojów alkoholowych, a szkodą, jaką te wyrządzą. W razie dwukrotnego obniżenia cen (wtedy dorównają cenom w Danii i Niemczech) będzie się spożywało o wiele więcej alkoholu, o 50 proc. wzrósłoby też liczba ludzi umierających od niego. Obecnie alkohol co roku zabiera 6 tys. istnień, a po jego potaniu liczba ofiar wyniesie około 9 tys.

Straty pieniężne będą też pokazywać — 20–30 mld koron: trzeba będzie zwiększyć środki na medycynę, wzrosnąć liczba wypadków, przestępstw, pogorszą się wyniki produkcji.

Według doniesień prasy
przygotował
Zbigniew MARKOWCZ

SPORT

SKODA, PIŁKA, RUGBY

136 drużyn przystąpiło do turnieju o mistrzostwo Litwy w piłce nożnej. Wzięły udział wszystkie kluby z Litwy, a także z Łotwy, Estonii, Finlandii, Norwegii, Szwecji, Danii, Niemiec, Czech, Słowacji, Choracji i Jugosławii. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji.

Ze zmiennym szczęściem wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji.

W centrum uwagi wzięły także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji.

Wzięły także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji.

Wzięły także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji.

Wzięły także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji.

Wzięły także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji.

Wzięły także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji.

Wzięły także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji.

Wzięły także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji. Wzięły udział także kluby z Litwy, które w tym czasie nie należały do żadnej z tych federacji.

Jacy jesteśmy?

(W ZWIERCIADLE BADAN NAUKOWYCH)

Laboratorium Socjologiczne Uniwersytetu Wileńskiego dokonało w ostatnim i przygotowało raport nt. „Cechy świadomości politycznej mieszkańców Litwy”. Jak twierdzą sami autorzy pracy, raport spełnia wymagania Międzynarodowego Kodeksu Przeprowadzania Badania i Sondy Opinii Publicznej (Codo of Praktise, SEMAR KCI). Dokonano tego na tle porównawczym z analogicznymi badaniami w Europie Centralnej i Wschodniej i dotyczy ogólnych poglądów, jak lewicowość i prawicowość, nastroje polityczne mieszkańców, poglądów na działalność organizacji społecznych, nauczycieli, wyborów, gospodarkę rynkową, prywatyzację, rolę państwa.

2 brzo miła nie możemy zamieścić tego w całości, więc wybraliśmy najbardziej ciekawe dla naszych Czytelników dane.

Żadając się wybory do Sejmu Litwy. Na wstępie więc chcemy podać, jak społeczność naszego państwa reaguje na te doniesienia wydarzeń.

W styczniu br. najbardziej nowych wyborów chcieli Litwini. Już w maju sytuacja się zmieniła — prawica zaczęła bardziej niż lewica zaczęła domagać się rozstrzygnięcia nowych wyborów. W wyborach najbardziej popierają ludzi w najaktywniejszym wieku i z wyższym wykształceniem, przynależność socjalna większej roli w tym nie odgrywa (20—29 l. — 66 proc.; 30—39 l. — 74 proc.; 40—49 l. — 70 proc.). W wyborach zamierzała brzo udział 70—65 proc. respondentów.

Popularność partii politycznych jest bardzo mierna, respondenci w danych szacunkowych. Np., za kandydatów Sajudis głosowało 8 proc. respondentów, LDPP (Demokratyczna Partia Litwy) — 7, demokracja — 3, za kandydatów Związku Polaków Litwy ma wypowiedzieć się 1 proc. 54 proc. respondentów głosować planuje za indywidualność.

Wyniki sondażu wykazują, że programy partii nie mają większego poparcia wśród wyborców, zaś ludzie wierzą w konkretny program partii i mówią prawie się nie zmieniały od poprzednich wyborów.

Tyle o wyborach. Główna zaś cecha charakteru mieszkańców Litwy jest ich aktywność gospodarcza. Według tego można ich podzielić na 4 typy: przedsiębiorczy — 28 proc., przedsiębiorczy — 28 proc., przedsiębiorczy — 29 proc., przedsiębiorczy — 20 proc., pasywni — 22 proc.

Pierwsi to ludzie, którzy sami lub ze współpracownikami chcą założyć prywatne przedsiębiorstwo i firmy (43 proc.), prowadzić albo brać ziemię i gospodarzyć (22 proc.).

Drudzy — absolutna większość (91 proc.) pragnie jechać za granicę i tam zarabiać. Trzeci — to mieszkańcy chcący kontynuować pracę w państwowych przedsiębiorstwach i urzędach i nie są skłonni podejmować się prywatnej inicjatywy.

Pasywni — to grupa osób, która nawet w sprzyjających warunkach nie chce podjąć pracy.

Gospodarcza aktywność Litwinów i Polaków jest prawie identyczna, tyle że większość Litwinów łączy swą przyszłość z Litwą. Najbardziej wielkie zmiany zachodzą w aktywności gospodarczej Rosjan — 70 ich proc. to przedsiębiorczy — mobilni ludzie.

Tylko gdzieś 30 proc. Polaków wchodzi w grupę przedsiębiorczych — stabilnych, tyleż jest mobilnych, gdzieś 19 proc. — przedsiębiorczych, reszta — pasywni.

A jaki pogląd mają mieszkańcy na gospodarkę rynkową? Badania dokonane w 1991—1992 roku wykazały, iż najbardziej popierają gospodarkę rynkową Litwini — 83 proc., najmniej Polacy — 67 proc. Popierają reformę gospodarczą wykształceni i młodzi ludzie (93 proc.), a także osoby mające duże dochody (92 proc.) i właśnie oni nierzadko na powolne tempo jej przebiegu.

Reforma gospodarcza bez prywatyzacji nie może istnieć. Co sądzimy o niej? Jak i przed rokiem przeszło połowa mieszkańców wypowiadała się za zachowaniem monopolu państwowego na środki transportu i usług publicznych i dziedzinie oświaty. Najwięcej sprzyjających obojętności upatrują w gospodarce rolnej, mieszkaniowej, usługowej, handlowej. W praktyce to już nagminnie się realizuje. Jednak zmalała liczba wypowiadających się za prywatyzacją banków, obiektów ochrony zdrowia, środków masowego przekazu.

Na pogląd o prywatyzację

W różnych dziedzinach gospodarki rzutuje też narodowość. Najbardziej konserwatywnymi w tych sprawach (choć dziwnie) są Polacy.

W maju br. za prywatyzację obiektów gospodarki rolnej wypowiedziało się tylko trochę więcej niż 40 proc. respondentów — Polaków, z wyjątkiem zbiorowego — nie spełnia 40 proc., handlu — przeszło 20 proc., przedsiębiorstwa produkcji artykułów powszechnego użytku — podobna ilość, ochrony zdrowia — gdzieś 15 proc., w transporcie — 5 proc.

W większości Polacy wypowiadają się za własnością państwową i mieszaną. Litwini — za mieszaną, tylko w dziedzinie transportu uspołecznionego za państwową. Najczęściej przeciw „rozsprzedaniu Litwy” występują osoby o typie pasywnym w gospodarce.

A ogółem za reformą rolą na Litwie wypowiedziało się 56 proc. mieszkańców, zaś za własnością państwową w rolnictwie 6 proc. Jednak tylko 15 proc. ludzi pozytywnie ocenia przebieg reformy rolnej. Przyczyna — nieprzebrane ustawowy, szereg niejasności w nich, że przygotowanie się do reformy w najniższych ogniwach.

Z reformy rolnej nie są zadowoleni najczęściej pracujący bezpośrednio na roli osoby po czterdziestce i one wypowiadają się za gospodarstwami zespółowymi. Takiego zdania jest też 18 proc. Polaków.

Sondaż wykazał również, że większość mieszkańców Litwy ma orientację materialną, czyli akcentują potrzebę pewnienia fizycznego gospodarczego bezpieczeństwa — 47 proc. mieszkańców. Drugi typ postmaterialny — w przeciwnieństwie — akcentuje gwarancje społeczne — wolności słowa, możliwość uczestniczenia w podejmowaniu ważnych decyzji itd. — 10 proc. mieszkańców i wreszcie trzeci typ — mieszaną (43 proc.). Właśnie ta dość liczna grupa podkreśla potrzebę gwarancji ekonomicznych i polityczno-społecznych.

„Materialistami” jest 44 proc. Litwinów, 57 proc. Rosjan i 56 proc. Polaków. „Mieszanych” jest odpowiednio — 45, 37, 38 proc.

Zyjąc w nierównoważnym społeczeństwie i myśląc o przyszłości mieszkańcy odczuwają nieusatisfakcjonowanie i nieokreślonosc (33 proc.). Przy destabilizacji gospodarki wzroście inflacji odczuwają oni negatywny

wpływ systemu gospodarczego — ciągłe obniżenie poziomu życia, bezrobocie, wzrost przestępczości, 65 proc. mieszkańców jest zdania, że w rozmowach z innymi trzeba się wystrzegać. Najbardziej innym ludziom nie ufają Polacy i osoby z niższym wykształceniem.

A teraz, jak ludzie widzą przyszłość. W końcu ubiegłego roku prawie 60 proc. Litwinów widziało przyszłość naszego państwa optymistycznie, natomiast już w maju ten wskaźnik spadł do 20 proc. Natomiast Polacy w tym samym okresie optymistami byli w 20 proc., a teraz tylko w 10 proc.

W pogarszającej się sytuacji ekonomicznej najaktywniejsi podejmują się prywatnej inicjatywy albo chcą wyjechać na zarobki za granicę. Prawie czwarta część mieszkańców przy pierwszej możliwości wróciłaby na roboty do innych krajów, aby następnie móc założyć własne przedsiębiorstwo, sklep itp. Szczególnie jest to charakterystyczne dla młodszych ludzi — do 20 lat.

Reasumując podajemy ogólną ocenę nastrojów mieszkańców Litwy według raportu „Cechy świadomości politycznej mieszkańców Litwy”.

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

W większości Polacy wypowiadają się za własnością państwową i mieszaną. Litwini — za mieszaną, tylko w dziedzinie transportu uspołecznionego za państwową. Najczęściej przeciw „rozsprzedaniu Litwy” występują osoby o typie pasywnym w gospodarce.

A ogółem za reformą rolą na Litwie wypowiedziało się 56 proc. mieszkańców, zaś za własnością państwową w rolnictwie 6 proc. Jednak tylko 15 proc. ludzi pozytywnie ocenia przebieg reformy rolnej. Przyczyna — nieprzebrane ustawowy, szereg niejasności w nich, że przygotowanie się do reformy w najniższych ogniwach.

Z reformy rolnej nie są zadowoleni najczęściej pracujący bezpośrednio na roli osoby po czterdziestce i one wypowiadają się za gospodarstwami zespółowymi. Takiego zdania jest też 18 proc. Polaków.

Sondaż wykazał również, że większość mieszkańców Litwy ma orientację materialną, czyli akcentują potrzebę pewnienia fizycznego gospodarczego bezpieczeństwa — 47 proc. mieszkańców. Drugi typ postmaterialny — w przeciwnieństwie — akcentuje gwarancje społeczne — wolności słowa, możliwość uczestniczenia w podejmowaniu ważnych decyzji itd. — 10 proc. mieszkańców i wreszcie trzeci typ — mieszaną (43 proc.). Właśnie ta dość liczna grupa podkreśla potrzebę gwarancji ekonomicznych i polityczno-społecznych.

„Materialistami” jest 44 proc. Litwinów, 57 proc. Rosjan i 56 proc. Polaków. „Mieszanych” jest odpowiednio — 45, 37, 38 proc.

Zyjąc w nierównoważnym społeczeństwie i myśląc o przyszłości mieszkańcy odczuwają nieusatisfakcjonowanie i nieokreślonosc (33 proc.). Przy destabilizacji gospodarki wzroście inflacji odczuwają oni negatywny

wpływ systemu gospodarczego — ciągłe obniżenie poziomu życia, bezrobocie, wzrost przestępczości, 65 proc. mieszkańców jest zdania, że w rozmowach z innymi trzeba się wystrzegać. Najbardziej innym ludziom nie ufają Polacy i osoby z niższym wykształceniem.

A teraz, jak ludzie widzą przyszłość. W końcu ubiegłego roku prawie 60 proc. Litwinów widziało przyszłość naszego państwa optymistycznie, natomiast już w maju ten wskaźnik spadł do 20 proc. Natomiast Polacy w tym samym okresie optymistami byli w 20 proc., a teraz tylko w 10 proc.

W pogarszającej się sytuacji ekonomicznej najaktywniejsi podejmują się prywatnej inicjatywy albo chcą wyjechać na zarobki za granicę. Prawie czwarta część mieszkańców przy pierwszej możliwości wróciłaby na roboty do innych krajów, aby następnie móc założyć własne przedsiębiorstwo, sklep itp. Szczególnie jest to charakterystyczne dla młodszych ludzi — do 20 lat.

Reasumując podajemy ogólną ocenę nastrojów mieszkańców Litwy według raportu „Cechy świadomości politycznej mieszkańców Litwy”.

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

W różnych dziedzinach gospodarki rzutuje też narodowość. Najbardziej konserwatywnymi w tych sprawach (choć dziwnie) są Polacy.

W maju br. za prywatyzację obiektów gospodarki rolnej wypowiedziało się tylko trochę więcej niż 40 proc. respondentów — Polaków, z wyjątkiem zbiorowego — nie spełnia 40 proc., handlu — przeszło 20 proc., przedsiębiorstwa produkcji artykułów powszechnego użytku — podobna ilość, ochrony zdrowia — gdzieś 15 proc., w transporcie — 5 proc.

W większości Polacy wypowiadają się za własnością państwową i mieszaną. Litwini — za mieszaną, tylko w dziedzinie transportu uspołecznionego za państwową. Najczęściej przeciw „rozsprzedaniu Litwy” występują osoby o typie pasywnym w gospodarce.

A ogółem za reformą rolą na Litwie wypowiediało się 56 proc. mieszkańców, zaś za własnością państwową w rolnictwie 6 proc. Jednak tylko 15 proc. ludzi pozytywnie ocenia przebieg reformy rolnej. Przyczyna — nieprzebrane ustawowy, szereg niejasności w nich, że przygotowanie się do reformy w najniższych ogniwach.

Z reformy rolnej nie są zadowoleni najczęściej pracujący bezpośrednio na roli osoby po czterdziestce i one wypowiadają się za gospodarstwami zespółowymi. Takiego zdania jest też 18 proc. Polaków.

Sondaż wykazał również, że większość mieszkańców Litwy ma orientację materialną, czyli akcentują potrzebę pewnienia fizycznego gospodarczego bezpieczeństwa — 47 proc. mieszkańców. Drugi typ postmaterialny — w przeciwnieństwie — akcentuje gwarancje społeczne — wolności słowa, możliwość uczestniczenia w podejmowaniu ważnych decyzji itd. — 10 proc. mieszkańców i wreszcie trzeci typ — mieszaną (43 proc.). Właśnie ta dość liczna grupa podkreśla potrzebę gwarancji ekonomicznych i polityczno-społecznych.

„Materialistami” jest 44 proc. Litwinów, 57 proc. Rosjan i 56 proc. Polaków. „Mieszanych” jest odpowiednio — 45, 37, 38 proc.

Zyjąc w nierównoważnym społeczeństwie i myśląc o przyszłości mieszkańcy odczuwają nieusatisfakcjonowanie i nieokreślonosc (33 proc.). Przy destabilizacji gospodarki wzroście inflacji odczuwają oni negatywny

wpływ systemu gospodarczego — ciągłe obniżenie poziomu życia, bezrobocie, wzrost przestępczości, 65 proc. mieszkańców jest zdania, że w rozmowach z innymi trzeba się wystrzegać. Najbardziej innym ludziom nie ufają Polacy i osoby z niższym wykształceniem.

A teraz, jak ludzie widzą przyszłość. W końcu ubiegłego roku prawie 60 proc. Litwinów widziało przyszłość naszego państwa optymistycznie, natomiast już w maju ten wskaźnik spadł do 20 proc. Natomiast Polacy w tym samym okresie optymistami byli w 20 proc., a teraz tylko w 10 proc.

W pogarszającej się sytuacji ekonomicznej najaktywniejsi podejmują się prywatnej inicjatywy albo chcą wyjechać na zarobki za granicę. Prawie czwarta część mieszkańców przy pierwszej możliwości wróciłaby na roboty do innych krajów, aby następnie móc założyć własne przedsiębiorstwo, sklep itp. Szczególnie jest to charakterystyczne dla młodszych ludzi — do 20 lat.

Reasumując podajemy ogólną ocenę nastrojów mieszkańców Litwy według raportu „Cechy świadomości politycznej mieszkańców Litwy”.

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Przygotował Zygmunt WIRPSZA

Sąd potwierdził wniosek komisji

WILNO, 14 września (ELTA). W Sądzie Najwyższym Litwy Kolegium Spraw Cywilnych zakończyło rozprawę w sprawie z powództwa tymczasowej komisji śledczej Najwyższej do badania działalności KGB ZSRR na temat o znaczeniu prawnym, że deputowana do Rady Najwyższej Kazimiera Danuś Pruskienė świadczyła o KGB. Oczekując głosi, że komisja zbierała dokumenty, świadczące o tym, iż zainteresowana osoba dostarczała informacje słownymi i piśmennymi

pracownikom KGB co do interesujących ich spraw naukowych. Po ocenie zbędnej na posiedzeniach sądowych całosci dokumentów i dowodów uważa się, że oświadczenia komisji jest uzasadnione i zadowalające. Kolegium Spraw Cywilnych potwierdziło fakt o znaczeniu prawnym co do świadomości współpracy KGB ZSRR. Wyrok w trybie kasyacyjnym zaskarżeniu nie podlega.

Jest to już czwarta sprawa, w której sąd potwierdził wniosek komisji w sprawie świadomej współpracy deputowanych z KGB.

W Prokuraturze Generalnej

ELTA otrzymała komunikat Prokuratury Generalnej Republiki Litewskiej, w którym obala ona już po raz kolejny rozpowszechnianą przez imperialne siły reakcyjne byłego ZSRR dezinformację. Tym razem pod osłoną Komitetu Obrony Więźniów Politycznych ponownie usiłują one wprowadzić w błąd społeczność świata sugerując, że w Nadbaltych zmniejsza się terror polityczny. Taki komunikat informacyjny rozpowszechniono na początku września br. w Moskwie. Jest w nim mowa o tym, że na Litwie po aresztowaniu N. Gribanowa, A. Sklara, S. Reznika „zaktywizowało się przesładowanie przeciwników politycznych”. Autorem tej dezinformacji jest E. Kogan. W przeszłości znany internacjonalista, uważający się do

dziś za deputowanego ZSRR. Prokuratura Generalna w komunikacie oświadcza, że wspomniane w dezinformacji osoby organów praworządności Litwy aresztowały nie za przekonania, lecz za konkretną przestępczą działalność. Byli kierownik kancelarii KC KPL (KPRZ) N. Gribanow i instruktor S. Reznik wcielali w życie plan zamachu stanu na Litwie struktur państwowych Związku Sowieckiego — KGB, wojska, MSW, KPRZ i jej filii na Litwie. Gdy wojskowi armii ZSRR zajęli centralny magazyn przedsiębiorstwa litewskiego „Spauda” w Wilnie, wielkie straty poniosły wydawnictwa Litwy, zakłono ich wydawanie. N. czapismo „Stabyta” i architektura nie otrzymała papieru za 13000 rubli, zamknięta spółka akcyjna

„Zidynys” — za 1.148.530 rubli, redakcja gazety „Pozicija” — za 10.000 rb. itp. A więc za te konkretne wykroczenia państwowe N. Gribanow i S. Reznik zostali aresztowani 4 sierpnia br.

A. Sklar, aresztowany 19 sierpnia br., również nie jest więźniem politycznym. Ujawniono, że w nocy z 11 na 12 stycznia 1991 r. jako szef oddziału milicji specjalnego przeznaczenia MSW Republiki Litewskiej (OMON) razem z naczelnikiem sztabu tegoż oddziału z brzo oddziału przysłał brzo państwa i amunicję wartości 334980 rubli.

Dlatego też stwierdzenie E. Kogana, że osoby te przesładowały się za swe przekonania są absurdem. Prokuratura Generalna rozpatruje te sprawy kierując się prawem i analizą zebranych dowodów, nie zaś przekonaniami politycznymi aresztowanych osób, stwierdza się w komunikacie.

Polacy na Kaukazie Nad urwiskiem (6)

Dopóki pani Józia nakrywała co soko, jej koleżanka opowiadała o swoich korzeniach.

Tata mój spod Kalisza rodem. Jego zabrał cę na służbę wojenną do Tyflisu. Mama urodzona w Tyflisie Polka. A ja urodzona pod Elbrusem. Dla mnie to najpiękniejsze miejsce na świecie. Kaukaz — to moja miłość, droga ty moja pani. Mąż mój też Polak. Z matki Polki i ojca Ormianina. Chudożnikiem głównym był w Piatigorsku. Ja byłam zwykłym chudożnikiem. Pomagałam dla niego.

Czytać po polsku to ja dobrze czytam. A pisać — to nie bardzo. Dwunazki bardzo kłopotliwe. Kuchniemu uczyć mnie! Książki. Czerwona jestem. I zawsze pilnowałam, żeby Wielkanoc, Boże Narodzenie sprząwować jak należy. Albo u Józia, albo u nas to było. Na Wigilię na stoł kładziemy sako przykrywane obrusem. Do jedzenia siostry, uszki... A na Wielkanoc jakia farbowana... Józia, Józia! Ona ja wnuczkę swoją ochraczała w kościele na Łu. tiance w Moskwie. Piórtora, roczka tylko miała, ale zabralam ją i

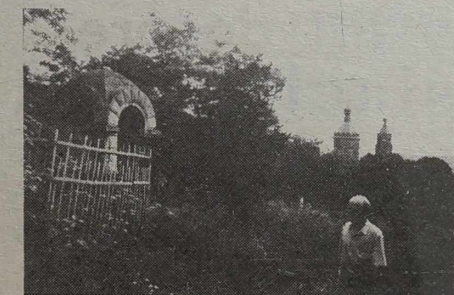
powiozłam. Widzi pani, w Polsce nigdy nie cylałam. Z telewizji tylko ją znam. Luda mówiła, że może z czasem od Związku wyjechać jaka będzie. Ona zaśpiewała prezesa, to wie. Ale kiedy? Teraz taka droga ta podróży! A co ja mam? Śześciet osiemdziesiąt rubli emerytury miesięcznie. Kilo masła kosztuje ponad sto rubli, kilo mięsa — tak samo... U nas za pracę jeśli ktoś ma trzy tysiące rubli — to bogacz nad bogacza. A jak tam u was? O, wnuczka moja Anieczka, jedzie na miesiąc pod Warszawę. Z Kaukazu siedem osób biorą.

— Na obóz barcerski — szybko po rosyjsku — wtrąciła się Anieczka. — Ciekawie jest mi bardzo poznać polski kraj, poobcować z tamtymi ludźmi.

— A kto ty jesteś, Anieczka? Polka, Rosjanka?

— Rosjanka chyba... Tata był Ruski. Ale mama, moja, Polka, i babcia...

— Zapomniała prawdziwą kawać ze śmieciaków. Pani Józia zaprasza do poczęstunku. Wreszcie mogła sobie usiąść i nacieszyć się ojczyzną mową.

— Pani nie wie, jaka to radość dla nas, że przyjeżdżacie. Nie zapominać. A czy to pani z własnej woli, czy ktoś to do nas wysłał? A gdzie pani się zatrzymała? Bo tu u nas, w Jesentukach, można byłoby...

— Dziękowałam za serdeczność. Prosiłam o wspomnienie polskich akcentów życia. Pani Józia była skora do rozmowy.

Mama moja była sierotą. Pracowała w Wilnie przy przyrządzaniu leczniczych traw. Chyba w kolejowej aptece. Kiedy miała siedemnaście lat, jacyś kolejarze ją zabrali i wozili ze sobą w różnych pociągach. Pewnego razu zachorowała na tyfus. Najbliższą stacją był Piatigorsk. Zostawiła mamę tu wtedy. Leżała w szpitalu, gdzie i poznał ją „pan z Polski”. Ożenił się z nią potem. To był mój ojciec. Urodzony w Białgorzy, w biednej rodzinie. Przyjechał tu na zarobki. Mama moja prosta była, ale Sienkiewicza razem z ojcem czytała. Pamiętam, zbiorą się razem wszyscy sąsiedzi i rozszadzą ją, jak to był ten Zagłoba, a jaka ta piękna Oleńka...

Tata uczył mnie polskiego. Literki napisał i czytać je zaczął. A potem, jak taty zabrakło, to wszystko po trochu zapomniało się.

— Najlepsza moja lekcja była w Polsce. Jedziłam tam w siedemdziesiątym drugim roku. Na zaproszenie Pawlińskich. Myślałam, że może to nasza rodzina. Ale okazało się, że nie rodzina. Tylko zwykli serdeczni ludzie. Tak przyjemnie z nimi było. Dwadzieścia cztery dni w takich mieszkaniach. To najlepsze dni z mojego życia.

Kiedy wróciłam, kupowałam sobie „Gospodynię”. Bardzo chciało się wtedy czytać po polsku.

Słownik rosyjsko-polski to i

teraz na nocnym stoliku przy moim łóżku leży. Zawsze pod ręką. A jeszcze inne moje czytanie — to modlitewnik. — Pani Józia, podesła mi grubą czarną księgę, mocno używaną. Przeczytałam napis na karcie tytułowej: „Złoty ołtarzyk, czyli krótkie, zebranie różnego nabożeństwa z przydatkiem niektórych modlitw i pieśni w kościele rzymsko-katolickim używanych”. Drukowane z wydania 1901 r. Wilno. „Nakładem i drukiem Józefa Zawadzkiego. 1909”.

Czas nałóż! Zegaliśmy się.

— Przyjeżdżacie. Nie zapomnijcie — zapisała pani Józia. — A, jakas wiadomości czasami sobie dajcie. Ja tak lubię listy ze swiatła.

Stały z panią Anną pod różnym krzewem i uśmiechnięte machały rękami. Az zniknęłam za murem kamienicy.

Piatigorsk. Stary przycekiwny cmentarz. Zarosnięty stepowymi trawami i krzakami bzu. Główne ścieżki, wyłożone wapniakiem. Z tego kamienia, pośrodku cmentarza, nieduży kwadratowy pomnik braci Bernardzikich. Sporo pomników ślepych. Ze zbitymi krami. Zrzuconych z podstaw. O czyich prośbach świadczy, trudno powiedzieć. Niektóre są ponadustelne. I „micha zmarłych trzeba by szukać w Kosielińskich. Księgach. Część grobów została przeniesiona w 1930 z przysiółkowego podwórza i nekropoli. Sporo więc polskich nazwisk.

Oto są „Groby Rutkowskiich z Bialostockiego”. Ojca 4 syna. — Z polsko-rosyjskim napisem. Znajdujemy też wyłącznie po polsku Józef Górski, „dymisjonowany pułkownik Wojsk Czerwono-

Rosyjskich, urodzony w Warszawie dnia 3 marca 1845 r. Zginął w dniu 10 kwietnia — 30 maja 1880 r. Przechodni, westchnij za Jego duszę”. Tu też literki porosnięte mchem. Eugeniusz Su. person wydrapuje mech, wycina szczyrakiem parę gałęzi panoszących się wszędzie bzuw.

— Trzeba będzie przyjąć z siekierą, przerabac porządnie ścieżkę — mówi. — Wycinałam tu trochę wiosną, ale znowu zarosło. A może nawet uda się mi więcej osób ze Związku tu przyprowadzić.

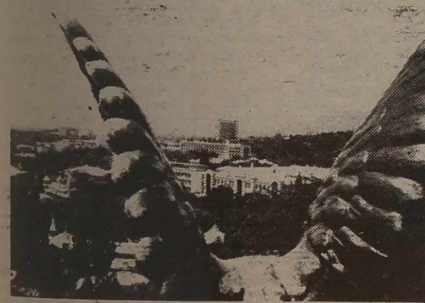
Samolot wznosił się wciąż wyżej i wyżej. Patrzyłam na coraz bardziej płaski pod mą poimocny Kaukaz. Probowałam naliczyć siedemnaście gór, niewybuchłych kiedyś wulkanów, które tworzą teraz jeden łańcuch. Nad pięćdziesięciokilowym Besz-tu krzął orzeł. Symbol mocy i dumy, zamieszkałych na tych ziemiach ludów.

Przypomniała mi się dziwna cpowieść jednego ze spotkanych tu rodaków. Artysty malarza. Mówił on, że przez całe życie czuł się na Kaukazie jak skurczony jesienny liść, samotny na mrozie i śniegu. Szukał ciepła i jakoś nigdzie go nie znajdował. Pomyślałam, że może teraz, w Związku Polaków, je odnajdzie.

— Leokadia KOMAŚKO

NA ZDJĘCIACH: wejście na stary przycekiwny cmentarz; groby Rutkowskiich; samolot wznosił się coraz wyżej.

Fot. autorka

CZYTELNICZY
PITAJA

Co z tymi sкупami?

Już dość dawno temu pojawiły się między dzielnictami Justynińskimi i Paszyjowskimi sprawy trakcji trolejbusowej. Czy to zostanie przedłużone? Lina trolejbusowa do Paszyjowa? Bardzo jest nam to potrzebne. Bo teraz mieszkanki naszej dzielnicy dojeżdżają trolejbusami nr. nr. 7 i 18 do pętli w Justynińskich, a potem muszą jeszcze brać ze sobą przystanki do swej dzielnicy. Kiedy w końcu zostaną zakończone te prace?

L. ŁUKASZEWICZ

Abym odnowić na pytanie, zwróciłam się do dyrektora Wileńskiego Zajeźdnia trolejbusowa J. Bagdonaviciusa. Oto co powiedział na ten temat.

Słupy trakcji trolejbusowej zostały wkopane tu, gdy tylko powstała nowa dzielnica Paszyjowa. Mieliśmy zakończyć przedłużenie tras już w 1965 roku, ale różnego rodzaju perturbacje, zmiany, przesłany odsunęły na dalszy plan projekty. Dziś również nie to jest najważniejsze dla zażędni. Brakuje kaskadofonicznych części zapasowych do worow, rwa się kontakty z dostawcami, którzy przesyłają jak i my epokowe zmiany. Z braku części w zażędni przestaje około stu wozów.

Co robimy, aby naprawić sytuację? Skontaktowaliśmy się z wieloma litewskimi przedsiębiorstwami, które próbują wytworzyć dla nas. Według

naszych rysunków, potrzebne detale. Jest to bardzo trudna czynność dla przedsiębiorstw, których podstawową produkcją jest całkiem inna. Spodziewamy się jednak, że wkrótce potrafią zorganizować tę pracę i będziemy mogli uruchomić sto trolejbusów.

Co się tyczy przedłużenia linii z Justynińsk do Paszyjowa, to tu również nie wszystko daje się łatwo. Początkowo brakowało nam materiałów. Bo aby przedłużyć o kawałek linii, trzeba wybudować podstawę elektryczną, dyspozycyjnie trzeba przeciągnąć kabel. Już ta ostatnia czynność wymaga 3—4 miesięcy pracy.

Zgromadziłam wszystkie materiały, mamy budulec, mamy kabel. Teraz wszystko zależy od budowlanych, a ci — kapryśny. Coraz to zmieniają się ceny budulca, robocizny, więc analogicznie zmieniają się ich wymagania. Spodziewamy się, że wkrótce dojdziemy do porozumienia.

Chce pani, abyśmy wymienili jakieś terminy? — w naszych czasach nie należy tego robić, ale skoro pani nalega — więc lina trolejbusowa połączy Justynińsk z Paszyjowcami nie wcześniej niż latem 1993 r.

Barbara ZNAJDIŁOWSKA

Grzyby, grzyby...

Grzyby są wartościowym artykułem spożywczym, zawierającym białko, tłuszcze, substancje azotowe, węglowodany, substancje mineralne, witaminy.

Przyrządzając grzyby do jedzenia należy wiedzieć, że nie wszystkie części owocnika mają jednakową wartość odżywczą — kapelusz są bardziej pożywny i łatwiej strawne od trzonów. Zwyczajnie kapeluszyków młodych grzybów nie rozkłada się, natomiast w starszych lepiej nawet, jeśli dołną warstwę nureczek, wytwarzającą spór, która nie ma żadnej wartości odżywczej.

W komórkach starzejącego się grzyba zachodzą skomplikowane procesy chemiczne, rozkładają się białka, tłuszcze. Dlatego starsze, jak też długo przechowywane, ale nie poddane obróbce cieplnej grzyby stają się niebezpieczne. Na podstawie badań udowodniono, że najwięcej substancji toksycznych gromadzi się w skórce grzyba, dlatego podczas przyrządzania potraw lepiej ją usunąć.

Zatrucie się grzybami można nie tylko popełnić omyłkowo spożywając trujący grzyb, ale też poprzez nieprawidłowo przyrządzone grzyby jadalne. Są to szybko psujące się produkty biologiczne, których starzenie się stwarza sprzyjające środowisko do rozwoju drobnoustrojów. Za-

tem stare grzyby stają się tak samo niebezpieczne, jak i stare mięso lub ryby.

Grzybami ludzie zatrują się często, najczęściej obserwuje się przypadki o charakterze pojedynczym lub rodzinnym. Zatrucia grupowe dotyczących były rzadkie, gdyż przemyślowego skupie, selekcji, sortowania grzybów do konsumpcji doświadczeni specjaliści. W tym roku z przyczyn, których dotychczas nie ustalili naukowcy, w obwodzie woroneńskim grzybami jadalnymi zatruli się 192 osoby, przy czym 23 zmarły. Na Ukrainie zatruto się ponad 300 osób, zmarło 57.

W ciągu roku bieżącego pod względem radiologicznym przebadano 21 rodzajów grzybów, nie ustalono zwiększonego skażenia. Według występujących danych, podczas toksologicznych badań grzybów ze zwierzętami doświadczalnymi nie wykryto reakcji intoksykacyjnych. Badania te są kontynuowane. W 1991 roku zanotowano 8 przypadków botulizmu, zaborowało 14 osób, główną przyczyną były konserwy mięsne, warzywne, rybne i grzybowe (przypadek rejonu ukmerskiego) zarazono sporami botulizmu. Szczególnie ważną rzeczą jest to, aby w domowych warunkach prawidłowo wytwarzać konserwy: dobrze umyć konserwowany produkt, dać potrzebną ilość

solu, przestrzegać ustalonego czasu potrzebnego do czasu potrzebnej temperatury, a następnie przechowywać według ustalonych wymagań. Spory nie giną nawet podczas gotowania w ciągu 5—6 godzin, więc praktycznie niemożliwe jest ich zniszczenie w warunkach domowych. Szczególnie niebezpieczne są długie przechowywanie konserw grzybowych o wypukłych pokrywach — nie wolno ich jeść.

Kilka porad dla grzybiarzy:

1. Zbierajcie wyłącznie znane okazy.
2. Nie używajcie do celów spożywczych przerosniętych, oślizgłych, starzych lub zacierwionych, uszkodzonych przez przymrozki grzybów.
3. Zbierając gałąbki zielone tylko z trzonem.
4. Nie pozostawiajcie w lesie dzieci bez opieki.
5. Nie spożywajcie i nie kosztujcie nie gotowanych grzybów.
6. Prawidłowo konserwujcie grzyby. Raczni stosujcie nie tak niebezpieczny sposób — kwazzenie lub solenie.
7. Każdy gatunek grzybów konserwujcie w osobnym naczyniu.
8. Nie kupujcie na targu konserw, salatek, innych przetworów grzybowych.

RITA SADUNAITE,
lekarz higienista
Republikańskiego
Ośrodka Higieny

Ustawa Republiki Litewskiej

O wekslach

2. AKCEPT POŚREDNICTWA

Artykuł 56. Akcept pośrednika
Pośrednik może akceptować weksel we wszystkich przypadkach, gdy posiadacz podlegał akceptacji weksla na prawo wszczęcia powództwa wsteczne przed upływem terminu płatności weksla.

Jeżeli na wekslu wskazany jest pośrednik, który w razie potrzeby może akceptować weksel lub opłacić go w miejscu płatności, posiadacz może przed upływem terminu płatności skorzystać z prawa regresu względem osoby, która wskazała pośrednika oraz osób, które podpisały się pod tym wskazaniem, jeżeli właściciel okazał weksel pośrednikowi, a odmowa tego ostatniego akceptowania weksla jest udokumentowana w akcie protestu.

W innych przypadkach właściciel może nie przyjąć akceptu pośrednika. Jednakże, o ile zgadza się z takim akceptem, to traci prawo regresu, którym dysponuje do terminu płatności względem tej osoby, za którą dokonano akceptu, i względem niżej podpisanych indosantów.

Artykuł 57. Udokumentowanie akceptu

Pośrednik dokonuje zapisu akceptu na wekslu i podpisuje, wskazując, na czyje nazwisko robi się akcept. W razie braku takiej wskazówki uważa się, że akceptowano za wystawcę.

Artykuł 58. Obowiązki akceptanta

Pośrednik — akceptant podejmuje zobowiązania wobec wystawcy weksla, w którego imieniu występował jako pośrednik, i wobec podpisujących się po nim indosantów na tych samych zasadach, co i osoba, która go upoważnia.

Mimo to, że weksel został zaakceptowany przez pośrednika, osoba, za którą został on akceptowany, jak też poprzedni indosanci właściciela weksla, po wpłaceniu wskazanych w artykule 48 kwot, mogą żądać zwrotu weksla z aktem protestu i piśmennym poświadczeniem opłaty.

(Początek patrz w numerze poprzednim)

3. OPIATA PRZY POŚREDNICTWIE

Artykuł 59. Możliwość opłaty

W trybie pośrednictwa weksel może być opłacany we wszystkich tych przypadkach, gdy właściciel ma prawo po terminie płatności lub przed nim zgłosić powództwo regresowe.

W tym trybie powinna być zapłacona cała suma, którą musiałby zapłacić ten, za którego ją się wpłaca.

Za ostatni termin płatności może być uważany dzień następny po upływie terminu udokumentowania protestu w sprawie niewypłacalności.

Artykuł 60. Okazanie do opłaty i protest

Jeżeli weksel akceptowali pośrednicy, których stałym miejscem zamieszkania i miejscem płatności jest ta sama miejscowość, albo jeżeli w tym samym miejscu żyją inne osoby, wskazane na wekslu jako zobowiązane do opłaty w razie konieczności, to właściciel powinien okazać weksel wszystkim tym osobom i w razie potrzeby udokumentować protest w sprawie niewypłacalności nie później niż w dniu następnym, gdy zezwala się to uczynić (udokumentować protest).

Jeżeli protest nie został udokumentowany we wskazany powyżej termin, to z osoby, która wskazała pośrednika — płatnika w razie potrzeby, albo z osoby, na której nazwisko został akceptowany weksel, a także z późniejszych indosantów zdejmuje się całą odpowiedzialność za weksel.

Artykuł 61. Odmowa przyjęcia płaconej sumy

Właściciel, który nie przyjął opłaty w trybie pośrednictwa, traci prawo regresu względem tych, którzy byłoby zwolnieni od zobowiązań.

Artykuł 62. Potwierdzenie opłaty

Opłata przez pośrednika powinna być odnotowana na wekslu ze wskazaniem, za kogo zapłacono. W razie braku takiej notacji uważa się, że zapłacono za wystawcę weksla.

Weksel i akt protestu w przypadku jego udokumentowania powinny być oddane pośrednikowi, który dokonał opłaty.

Artykuł 63. Prawa pośrednika

Pośrednik, który opłacił weksel, uzyskuje prawo wekslowe względem osoby, za którą dokonano opłaty, i względem osób odpowiedzialnych z tytułu weksla.

la wobec tej ostatniej. Jednakże dalej nie może on indosować weksla.

Indosanci, którzy podpisali się później od osoby, za którą zapłacono weksel, zwalniani są z zobowiązań.

Jeżeli swoje usługi w zakresie opłaty weksla w trybie pośrednictwa proponuje jednocześnie kilka osób, pierwszeństwo ma ta, której opłata uwiolniona od zobowiązań większą liczbę osób. Pośrednik, który wiedział o naruszeniu przezeń tej zasady, nie ma prawa regresu względem tych, którzy byłoby zwolnieni z zobowiązań.

ROZDZIAŁ IX
EGZEMPLARZE I ODPISY
WEKSŁA

1. LICZBA EGZEMPLARZY

Artykuł 64. Jednakowe egzemplarze weksla

Weksel może być wystawiony w kilku jednakowych egzemplarzach.

Numery porządkowe tych egzemplarzy muszą być zapisane w tekście weksla, w razie ich braku każdy egzemplarz uważany jest za osobny weksel asosowany. W przypadku, gdy na wekslu nie wskazano, że został on wystawiony w jednym egzemplarzu, właściciel może domagać się, aby na jego koszt wystawiono kilka egzemplarzy. W związku z tym powinien zwrócić się do swego bezpośredniego indosanta, który w tej kwestii powinien zwrócić się do swego indosanta. Tak czyni się dopóty, dopóki kolej nie dotrze do wystawcy weksla. Indosanci powinni ponownie indosamenty w nowych egzemplarzach weksla.

Artykuł 65. Opłata jednego egzemplarza

Opłata jednego egzemplarza weksla zwanego od innych wpłat, jeżeli nawet nie było to przewidziane, że przy opłaceniu jednego egzemplarza inne egzemplarze są nieważne. Jednakże płatnik również nadal ponosi odpowiedzialność za każdy akceptowany przezeń nie zwrócony egzemplarz.

Oddając egzemplarze weksla różnym osobom indosanci i podpisujący się po nim indosanci ponoszą odpowiedzialność za wszystkie nie zwrócone egzemplarze, na których są ich podpisy.

Artykuł 66. Akceptowanie

Osoba, która przesyła jeden egzemplarz weksla do akceptowania, powinna w innych egzemplarzach podać nazwę osoby, posiadającej taki egzemplarz. Ta ostatnia powinna go oddać prawowitemu posiadaczowi drugiego egzemplarza.

W razie odmowy uczynienia tego posiadacz weksla może skorzystać z prawa regresu, potwierdzając tylko aktem protestu, że:

- 1) przesyłał do akceptu egzemplarz weksla nie został mu zwrócony na żądanie;
- 2) drugi egzemplarz nie mógł być akceptowany lub opłacony.

2. ODPISY

Artykuł 67. Prawo do posiadania odpisu weksla

Każdy posiadacz weksla ma prawo sporządzić odpis weksla.

Odpis powinien całkowicie odpowiadać oryginałowi z indosamentami i wszystkimi innymi zawartymi w nim zapisami. W odpisie musi być wskazane, gdzie on się kończy.

Odpis może być indosowany i posiadać poręczycielstwo w takim samym trybie i z takimi samymi skutkami, co i oryginał.

Artykuł 68. Obowiązki posiadacza oryginału weksla

W odpisie powinien być wskazany posiadacz oryginału. Ten ostatni powinien przekazać wspomniany dokument prawowitemu posiadaczowi odpisu.

Jeżeli odmawia on uczynienia tego, posiadacz weksla, potwierdzając aktem protestu, że na jego żądanie oryginał nie był mu przekazany, może wszcząć powództwo wobec osób, które indosowały lub poręczyły się za odpis weksla.

Jeżeli w oryginalnym wekslu pod ostatnim indosamentem, wpisanym przed sporządzeniem odpisu, eindosowane jest „od tego miejsca ważne”, to jest ważny wyłączenie indosament odpisu” albo są inne słowa o analogicznym znaczeniu, to nie jest ważny indosament udokumentowany potem w oryginalnym.

ROZDZIAŁ X
ZMIANY**Artykuł 69. Odpowiedzialność w razie wniesienia zmian do treści tekstu weksla**

W razie wniesienia zmian do tekstu weksla podpisane następnie osoby ponoszą odpowiedzialność za treść zmienionego tekstu, a osoby podpisane przed wniesieniem zmian — za treść pierwotnego tekstu.

ROZDZIAŁ XI
TERMIN PRZEDAWNIEŃ**Artykuł 70. Wyoczenie powództwa**

Wszystkie powództwa, dotyczące weksla mogą być wniesione akceptantowi w ciągu trzech lat od dnia terminu opłaty.

Właściciel weksla może wytoczyć powództwo indosantom i wystawcy weksla w ciągu jednego roku od dnia protestu udokumentowanego w ustalonym czasie, a gdy na wekslu było wpisane „zwrócić bez wydatków” — od dnia terminu opłaty.

Indosanci mogą wytoczyć powództwo sobie wzajemnie i wystawcy weksla w ciągu 6 miesięcy od dnia opłacenia przez indosanta weksla, albo od dnia wytoczenia mu powództwa.

Artykuł 71. Przerwanie terminu przedawnienia

W przypadkach przewidzianych przez ustawy termin przedawnienia zostaje przerwany, ale nigdy nie może być zawieszony. Z przerwania terminu przedawnienia może korzystać tylko ten, dla którego został on przerwany.

ROZDZIAŁ XII
ZASADY OGÓLNE**Artykuł 72. Dni świąteczne i wolne**

Opłaty weksla, którego termin płatności upływa w ustalonym ustawowo dniu wolnym od pracy, można żądać dopiero w pierwszym dniu pracy po nim. Podobnie wszystkie inne działania, związane z wekslem, każde z osobna, okazania do akceptowania i udokumentowanie protestu, mogą być wykonywane jedynie w dniu pracy.

Jeżeli jakiegokolwiek działania mają być wykonane w określonym czasie, którego ostatnim dniem jest ustalony ustawowo dzień wolny, to w tym celu termin przedłuża się do najbliższego dnia pracy. Dni wolne od pracy nie są zaliczane do okresu terminu.

Artykuł 73. Ustalenie terminów
W przewidzianych niniejszą Ustawą lub w wekslach terminy pierwsze dni nie są zaliczane.

Artykuł 74. Dni ulgowi
Ani ustawowo, ani w trybie ustawowym dzień ulgowy nie jest dopuszczalny.

CZĘŚĆ II
WEKSLE WŁASNE (BOLA)**Artykuł 75. Wypłacalność własna**

W wekslu własnym są:

- 1) słowo „weksel” w tekście w tym języku, w którym został wystawiony;
- 2) bezwarunkowe zobowiązanie się do spłacenia wskazanej sumy;
- 3) termin opłaty;
- 4) miejsce opłaty;
- 5) komu albo na czyje dobro nie ma być zapłacone;
- 6) miejsce i data wystawienia;
- 7) podpis wystawcy weksla.

Jeżeli wystawca weksla z jakiegokolwiek przyczyn, nie może sam podpisać weksla własnego, to na jego prośbę może uczynić inną osobą. W tym przypadku na wekslu musi być umieszczone notarialnie, że został podpisany na prośbę wystawcy.

Artykuł 76. Ważność weksla nie mającego wszystkich rekwizytów

Dokument, w którym brakuje chociażby jednego z rekwizytów wyszczególnionych w artykule 75 niniejszej Ustawy, z wyjątkiem przewidzianych dalej w tym ustawie, nie ma ważności weksla własnego.

Weksel własny, na którym nie podano terminu opłaty, uważa się za opłacany po okazaniu go. Jeżeli nie ma osobnego wpisu, to za miejsce wystawienia weksla uważa się miejsce opłaty i jednocześnie miejsce zamieszkania wystawcy weksla.

Weksel własny, na którym nie wpisano miejsca jego wystawienia, uważany jest za wystawiony w tym miejscu, które odnotowano obok nazwy wystawcy.

Artykuł 77. Podlegające zmianom przepisy weksla trwających
Wobec weksla własnego, który nie pozostaje w sprzeczności z jego istotą (naturą) stosowane są przepisy weksla trasowanych dotyczących:

- 1) indosowania (artykuły 11-20);
- 2) terminu opłaty (artykuł 33-37);
- 3) opłaty (artykuł 38-40);
- 4) stawiania żądań w razie nieakceptowania lub nieopłacenia (artykuły 43-50, 52-54);
- 5) opłaty w trybie pośrednictwa (artykuły 55, 59-63);
- 6) odpisów (artykuł 67 i 68);
- 7) zmian tekstu (artykuł 69);
- 8) terminów przedawnienia (artykuły 70 i 71);
- 9) dni wolnych od pracy, obliczania terminów (artykuł 72, 73 i 74).

Prócz tego, wobec weksla własnego stosowane są przepisy poręczycielstwa (artykuły 30-32). W przypadku przewidzianym w ostatniej części artykułu 31, gdy poręczyciel nie wskazuje, że go poręcza, uważa się, że jest poręczycą za wystawcę weksla własnego.

Artykuł 78. Odpowiedzialność wystawcy weksla

Wystawca weksla własnego odpowiada solidarnie, podobnie jak i akceptant weksla trasowanego.

Weksle własne, podlegające opłacie w określonym czasie po okazaniu, w terminach przewidzianych w artykule 23, muszą być zgłoszone wystawcy do zwrotu. Obliczanie czasu, w ciągu którego należy ułożyć opłatę po okazaniu, rozpoczyna się od dnia zawrowania. Odmowa wystawcy zawrowania i podania daty tego potwierdza się aktem protestu (artykuł 25), od którego daty oblicza się czas, w którym jest drugi zdaniu tej części.

Przewodniczący
Rady Najwyższej
Republiki Litewskiej
Vytautas LANDSBERGIS

Migawki wileńskie. Starówka.

Fot. Z. Markowicz

Telewizja

ŚRODA, 16 WRZEŚNIA
LTV-1

9.05 — Na powitanie wyborów do Sejmu. 9.15 — Program rozrywkowy. 9.45 — Ojczyzna. 10.35 — Pot godziny po lek-
ciach. 11.05 — Pod własnym dachem. 18.00 — Dziennik. 18.15 — Film dok. 19.15 — Fakt. 19.35 — Reforma rolna. 19.55 — Nasz elementarz. 20.00 — Dobranoc. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Studio państwowe. 21.45 — Ekspres muzyczny. 22.40 — Audycja muzyczna. 23.15 — Dziennik wieczorny.

Telewizja Polska

11.00 — „Błękitny anioł” — film prod. niemieckiej. 12.40 — Magazyn konsumenta. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 17.05 — Dla młodych widzów: „Latający Holender”. 16.00 — Teleexpress. 16.20 — Program ekologiczny. 16.45 — „Syn wyspy” (11) — serial prod. USA. 17.40 — My i świat. 18.00 — Wiadomości. 21.00 — Studio Sport. Mecz piłki nożnej — GKS Katowice — „Galatasaray” Stambuł. 23.00 — Polska w parlamencie — Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej. 23.45 — Wiadomości. 0.05 — „Z biegiem lat, z biegiem dni...” (3) — Kraków-1998” — serial TP. 1.25 —

Wykłady Stanisława Brejdygana.

Ostankino

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka poranna. 5.30 — Poranek. 7.50 — Kreskówka. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Film fab. „Bogaci też płaczą”. 9.50 — Film rys. 10.20 — Program dla nastolatków. 11.00 — Dziennik. 11.20 — Film fab. „Deszcz w obcym mieście”. Odc. 2. 12.25 — Film fab. „Gock”. 12.55 — Film fab. „Beziemienny zamek”. 14.00 — Dziennik. 14.20 — Telemix. 15.05 — Notes. 15.10 — Walt Disney przedstawia. 16.00 — Sukces. 16.30 — Koncert. 17.00 — Dziennik. 17.25 — Program między państwowych kanałów. Ostankino i TV Tatarstanu. 18.00 — Veronica Castro w Moskwie. 18.10 — Film fab. „Bogaci też płaczą”. 18.55 — Piłka nożna. „Spartak” (Moskwa). „Awenir” (Luksemburg). 19.45 — Dobranoc, dzieci. 20.00 — Dziennik. 20.40 — Spotkanie w studiu Ostankino z aktorką V. Castro. 21.40 — Femiała. 22.00 — Piłka nożna. „Manchester United”. 22.40 — Podczas przerwy (Moskwa). 23.00 — „Dynamo” (Moskwa). „Rusenborg” (Norwegia).

TV Rosji

7.00 — Wieści. 7.20 — Reklama. 7.30 — Czas ludzi internetu. 8.00 — Akta specjalne. 8.15 — Ordery rosyjskie. 9.15 — TV teatr Rosji. 10.20 — Pieśni W.

Reznikowa. 11.15 — Film fab. „Hrabia Monte Christo”. Odc. 2. 12.40 — Kwestia chłopska. 13.00 — Wieści. 13.20 — Z sali Sądu Konstytucyjnego Rosji. 15.00 — Biznes — nowe umiona. 15.15 — Góra Sorak. 15.35 — Tam-tam nowości. 15.50 — Transroster. 16.00 — M-Zjednoczenie. 16.50 — Program chrześcijański. 17.35 — Opozycja. 18.15 — Korea Południowa. 18.55 — Reklama. 19.00 — Wieści. 19.20 — Co dzień święto. 19.30 — Film fab. „Hrabia Monte Christo”. 21.00 — Piłka nożna. „Dynamo” (Kijów) — „Rapid” (Wiedeń). 21.55 — Reklama. 22.00 — Wieści. 22.20 — Zbadajmy sprawę. 22.30 — Poza ramami „Wieści”. 22.45 — Z sali Sądu Konstytucyjnego Rosji. 23.15 — Egzotyka.

CZWARTEK, 17 WRZEŚNIA LTV-1

9.05 — Fakt. 9.25 — Nasz elementarz. 9.30 — Program dla dzieci. 10.30 — Ekspres muzyczny. 18.00 — Dziennik. 19.15 — Piłka nożna. 19.30 — Polityka. 20.00 — Dobranoc. 20.25 — Reklama. 20.30 — Panorama. 21.00 — Konferencja prasowa. 21.30 — Państwo i obywatel. 21.55 — Brzeg. 22.55 — Program rozrywkowy. 23.15 — Dziennik wieczorny.

LTV-2

18.50 — Przegląd regionalny. 19.30 — Piramida. 20.00 — Dziennik. 20.30 — Zapraszają Jurate i Česlovias. 21.00 — Katolicka trybuna. 21.30 — Film grozy. Podczas przerwy o 22.00 — Dziennik.

Telewizja Polska

11.00 — „Cynga” — film fab. prod. polskiej. 12.40 — Okno na szafot — wojskowy film dok. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15—17.00 — Telewizja edukacyjna. 17.05 — Dla młodych widzów: „Kwant”. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Sława” (10) — serial prod. USA. 19.20 — Polska kronika filmowa. 19.35 — Magazyn katolicki. 20.00 — Tęczowy mini-

box. 20.10 — Wieczorynka. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Cynga” — film fab. prod. polskiej. 22.50 — Tytko w „Jedynce”. 23.45 — Wiadomości gospodarcze. 0.05 — Wzwanie.

Ostankino

5.00 — Dziennik. 5.20 — Gimnastyka poranna. 5.30 — Poranek. 7.50 — Kreskówka. 8.00 — Dziennik. 8.20 — Film fab. „Bogaci też płaczą”. 9.50 — Kreskówka. 10.10 — Piłka nożna. Puchary Europy. 11.00 — Dziennik. 11.20 — Film fab. „Zadanie z trzema niewiadomymi”. 12.25 — Film fab. 12.55 — Film fab. „Beziemienny zamek”. 14.00 — Dziennik. 14.20 — Telemix. 15.05 — Notes. 15.10 — Walt Disney przedstawia. 16.00 — TV Japonii. Historia przemysłu samochodowego Japonii. 17.00 — Dziennik. 17.25 — Do lat 16 i więcej. 18.05 — Film fab. „Bogaci też płaczą”.

TV Rosji

11.10 — „Film fab. „Hrabia Monte Christo”. 12.40 — Kwestia chłopska. 13.00 — Wieści. 13.20 — Z sali Sądu Konstytucyjnego Rosji. 15.00 — Sygnał. 15.15 — Gdy przemówia kamienie. 15.30 — Pielgrzym. Rosyjskie biuro podróży. 16.15 — Kreskówka. 16.30 — Tam-tam nowości. 16.45 — Transroster. 17.30 — Abecadło kariery. 17.45 — Program „Klucz”. 18.00 — W parlamencie. 18.15 — Studio „Notabene”. 18.55 — Reklama. 19.00 — Wieści. 19.20 — Co dzień święto. 19.30 — Film fab. „Hrabia Monte Christo”. 21.15 — Pięte koło. 21.55 — Reklama. 22.00 — Wieści. 22.20 — Sportowa karuzela. 22.25 — Z sali Sądu Konstytucyjnego Rosji. 22.55 — Pięte koło — cd.

PILNIE

wynajmę mieszkanie w Wilnie.
Informować: Vilnius, 66-85-31 do 18.00.

(Zam. 1061)

KUPUJEMY

czeki inwestycyjne.

Zwracać się: Vilnius, tel. 77-99-76, 74-80-72, 61-95-61.

SPRZEDAJE SIĘ

Nierozpakowaną lotewską sypialnię „Dubna-1” (250 dol. albo w rublach).

Zwracać się: Vilnius, tel. 75-38-25.

(Zam. 1079)

KUPIĘ

zagrodę nie dalej niż 25 km od Wilna.

Zwracać się: Vilnius, tel. 77-94-80 do godz. 20.

(Zam. 1074)

Prenumerata dla Czytelników z Polski

Czytelnicy „Kuriera Wileńskiego”, mieszkający w Polsce, mogą zaprenumerować nasz dziennik, wysyłając kartę pocztową do kolportera — przedsiębiorstwa „Ruch S.A.”. Na karcie tej należy umieścić swój adres i prośbę o przesłanie blankietu i aktualnych warunków prenumeraty.

Adres:

Ruch S.A.
Dział Prasy Importowanej
ul. Towarowa 28
00-958 Warszawa
Informacje o warunkach prenumeraty „Kuriera” można otrzymać również telefonicznie: Warszawa, tel.: 20-10-39.

TELEFONY: Redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny — 42-79-49.

Działy: państwa i samorządu terenowego — 42-78-63, ekonomiczny — 42-78-54, etyki, rodziny i prawa — 42-79-64, prawnik — 42-75-76, szkolnictwa i młodzieży — 42-79-73, 42-88-96, życia politycznego — 42-78-81, życia wsi — 42-79-68, 42-89-90, stołeczny oraz aktualności — 42-79-77, handlu, usług i komunikacji — 42-79-56, literatury i sztuki — 42-79-88, telefonów i sportu — 42-90-63, listów — 42-49-65, komercyjny oraz organizacyjny — 42-72-70, fotokorespondenci — 42-90-61, tłumacze — 42-90-60, 42-72-71, stylisli — 42-72-92, maszynistki — 42-77-72.

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ

Usługi XERO oraz biuro ogłoszeń i reklamy — ul. Subačiaus 1 (od północnej) czynne od 9.00 do 17.00 w dniach pracy. Tel. 62-66-64.

PILNE ogłoszenia są przyjmowane w redakcji, pr. Laisvės 60, 11 piętro, pokój nr 1114, tel. 42-69-63.

Firma „HERMIS”

poszukuje partnerów w Polsce do sprzedaży towaru na Litwie i w innych krajach WNP. Jest sklep na Starówce.

Zwracać się: Vilnius, Pylimo 4, firma „HERMIS”, tel.: 22-73-72; 22-75-68, fax 22-75-68.

(Zam. 1071)

REDAKCJA „KURIERA WILEŃSKIEGO”

zatrudni ekonomistę, ewentualnie prawnika do pracy organizacyjno-komercyjnej.

Prosimy o uprzedni kontakt telefoniczny pod nr 42-79-01.

Kupujemy

CZEKI INWESTYCYJNE.
PŁACIMY OD RAZU.

Adres: Vilnius, ul. Kalvariju 135 a — 202 (zaulek Lukszo, obok zakładu „Sigma”), tel. 76-27-35. Zwracać się w dniach pracy od godz. 8.30 do 17.30 i w soboty do godz. 14.

Biuro podróży „Švite”

Podróż samolotem do Stambułu 21 września. Bezpłatnie przewożony bagaż — 100 kg.

Zwracać się:

Vilnius, Traku 9/1—108, tel. 62-27-85, Kaunas, tel. 23-24-34, 26-52-20.

(Zam. 1059)

KUPUJEMY

CZEKI INWESTYCYJNE.

Zwracać się: Vilnius, tel. 65-26-18.

(Zam. 1061)

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 2019, Lietuvos Respublika, Vilnius, Laisvės pr. 60.

Kod 67218

Cena 3 rb.

W Polsce — 800 zł.

Num. 3157

Nr rejestracji — 322.

Drukuję Państwowe Przedsiębiorstwo „Spauda”